

straten i København frie Hænder med Hensyn til Udøvelsen. Jeg lægger ikke stor Vægt paa Attest for Eksempel fra en saadan Folkehøjskole, der driver Undervisningen paa en saadan Maade, at den ikke er funden værdig til at faa Statsunderstøttelse; men jeg foretrækker langt at lade Amtsstoleraadene og Københavns Magistrat bedømme den Maade, paa hvilken Eleverne godtgøre, at de have de fornødne Kundskaber til at nyde godt af Undervisningen paa Skolen. Folkehøjskolerne faa jo, og have i en lang Række faaet, meget betydelige Understøttelser paa Finansloven. Jeg har ingen Sindsstemt mod disse Understøttelser i deres Helhed, og jeg er endnu meget tilbøjelig til og vil gerne være med til, at denne Understøttelse kan gives dem paa en særlig Lov — i Fald man skulde sætte særlig Pris paa det — paa samme Maade som her foreslaaet med Hensyn til Landbrugsskolerne; men jeg kan ikke frafalde den Mening, at det heldigste maa være, at de to Slaags Skoler ikke blandes sammen, men arbejde hver for sig. Jeg tillader mig at henstille til det Udvvalg, der formodentlig bliver nedsat angaaende Lovforslaget, at tage disse mine Bemærkninger under velvillig Overvejelse, idet jeg i øvrigt anbefaler Lovforslaget og gentager, at jeg anser det for aldeles nødvendigt, at en Omordning af Forholdene ude paa Landbohøjskolen finder Sted og det jo før jo bedre.

Th. Nielsen: Ja, det Lovforslag har jo en temmelig lang Forhistorie, som jeg ikke her skal komme ind paa, saa meget mere som jeg tør gaa ud fra, at den er saa ny, at det høje Ting har den i friskt Erindring. Smidlertid kan det jo ikke nægtes, at Forhistorien bliver noget lang, naar der ses hen til, at Forslaget nu har foreligget til Behandling paa Rigsdagen i ikke mindre end 4 Samlinger. Sammenlignet med den Maade, hvorpaa Landbohøjskolen i sin Tid blev til, indeholder det just ikke Vidnesbyrd om, at Rigsdagen er gaaet frem i Arbejdsdygtighed eller Dygtighed til at behandle Sagerne. Jeg skal saaledes minde om, at da Landbohøjskolen blev grundlagt, blev der under de Forarbejder, der da vare i Gang, afgivet en Kommissionsbetænkning den 27de Juli 1855, og at i det samme Aar, nemlig den 11te December 1855, blev Lovforslaget forelagt, samt at i samme Samling den 8de Marts 1856 blev den Lov til, som var Grundlaget for Landbohøjskolen. Man ser altsaa, at den Gang var man bedre i Stand til at fuldende Arbejdet i et langt kortere Tidsrum, end der nu har været

Tale om. Man maa saa meget mere paa-skønne dette, som man den Gang stod paa bor Grund, hvad der jo ikke nu er Tilfældet. Vi have haft en Indstilling fra selve Skolen i denne Sag, vi have haft en Kommissionsbetænkning, og vi have forhandlet Sagen paa Rigsdagen i 4 Aar, uden at den endnu er bragt til Ende. Man bør vel imidlertid haabe, at vi snart maa komme til Ende med denne Sags Forhandling. I sin Almindelighed maa man erkende, at Landbohøjskolen har været i særlig Grad udviklingsdygtig. Naar man ser hen til, at den oprindelig beghyndte med 7 faste Lærere, medens den nu har det dobbelte Antal, og at dens Budget er blevet forstørret 3 Gange, tyder det paa, at Landbohøjskolen har været i Stand til saa nogenlunde at følge med Udviklingen. Smidlertid er der jo sket saa stor Omvæltning paa Landbrugets Omraade, og tillige er der paa Grund af den stigende Kultur kommet ny Sygdomme frem og ny Underjøgelse, der have skabt ny Vidensfagsgrene, saa at det ikke kan nægtes, at man i høj Grad trænger til nu at faa Sagen endelig ordnet. Den ærede sidste Taler, det ærede 3dje Medlem for 10de Valgkrets (Naben) paaviste efter sit Kendskab til Forholdene, hvor slet det staar til ude paa Skolen, baade med Hensyn til Kummene og med Hensyn til Materialet. Det er utvivlsomt, at alle disse Mangler ere til Stede, og man kan jo ikke ret vel lade det gaa saaledes Aar efter Aar, uden at man udsætter sig for, at Skolen gaar tilbage. Der er ikke noget værre for en Anstalt af denne Art end at komme i en saadan svævende Tilstand som den, Landbohøjskolen nu har befundet sig i i 4 Aar, eller vel egentlig siden 1886, da den første Indstilling kom fra Skoleraadet. Det er derfor at haabe, at vi snart maa se en Ende paa disse Forhandlinger. Jeg skønner ikke, at der er saadanne Uenighedspunkter om selve Lovforslaget, at der ikke skulde være Grund til at haabe, at vi kunne komme til en Overenskomst.

Hvad selve § 1 angaar, som jo er et Hovedpunkt, er der egentlig ikke, saa vidt jeg kan forstaa, nogen egentlig Uoverensstemmelse. Hvad enten man i første Stykke siger, at der skal være 2 Lærere i botaniske Fag eller, saaledes som Folketinget siger, en Botaniker og en Plantefysiolog, er jo temmelig ligegyldigt, og det forekommer mig heller ikke, at den Uoverensstemmelse, som der ganske vist er i 3dje Stykke, har synderlig stor Betydning, nemlig dels den, at Folketinget foreslaar, at det først er efter 8 Aars Forløb, at de paagældende skulle udnævnes til Professorer, medens man her foreslaar 5